

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԻՎ/300/2024

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԻ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ԿԱՐՃԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ք. Երևան

7 հոկտեմբերի 2024թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը, կազմով՝ Մարիամ Գալստյանի (նիստը նախագահող) Արամայիս Փաշինյանի և Լիլիթ Ալեքսանյանի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) 2024 թվականի հոկտեմբերի 7-ին քննելով «Հանրային Դիվանագիտություն» բարեգործական հասարակական կազմակերպության (այսուհետ՝ նաև Կազմակերպություն) նախագահ Էլիզաբեթ Պետրոսյանի կողմից Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 189.21-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ խախտման կապակցությամբ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/300/2024 գործը՝

Պ Ա Ր Ձ Ե Ց

I. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործի վարույթի նախապատմությունը

Հանձնաժողովը, իրականացնելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 40.1-ին հոդվածով վերապահված գործառույթը, ինչպես նաև հիմք ընդունելով «Վերածնվող Հայաստան» կուսակցության (այսուհետ՝ Կուսակցություն) 2022 թվականի տարեկան հաշվետվության (այսուհետ՝ Տարեկան հաշվետվություն) ստուգման

արդյունքում վերհանված տվյալները, պարզել է, որ «Հանրային Դիվանագիտություն» բարեգործական հասարակական կազմակերպությանանունից Կուսակցությանը կատարվել է «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Սահմանադրական օրենք) 24-րդ հոդվածի 1.1-ին մասի և 4-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված չթույլատրված նվիրատվություն:

1.2 Կուսակցության Տարեկան հաշվետվության «Ծանոթագրություն 2» թերթի «2.5 Անշարժ գույքը շուկայական արժեքից էականորեն ցածր գնով կուսակցությանը վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնելու արդյունքում հաշվարկված մուտքեր» աղյուսակի 2-րդ տողում լրացված տվյալների համաձայն՝ Կազմակերպությանը պատկանող, ք. Երևան, Շարա Տայան փ. 38/2 հասցեում գտնվող անշարժ գույքն անհատույց օգտագործման իրավունքով հանձնվել է Կուսակցությանը:

1.3 Վարույթի իրականացման ընթացքում Կուսակցության կողմից ներկայացվել է վերոնշյալ հասցեում գտնվող տարածքի անհատույց օգտագործման պայմանագիրը, որի ուսումնասիրությունից պարզ է դարձել, որ վերջինիս գործողության ժամկետն է 15.12.2022-15.12.2023 թվականը:

1.4 Վարչական իրավախախտման արձանագրության կազմման ընթացքում վարույթի մասնակցի ներկայացուցչի կողմից ներկայացվել են փաստական հանգամանքներ առ այն, որ տարածքի արժեքը կազմում է 29,485 ՀՀ դրամ:

1.5 Վերոնշյալ խախտման հայտնաբերմամբ պայմանավորված՝ Հանձնաժողովը 2024 թվականի սեպտեմբերի 18-ի թիվ 01/2956-2024 գրությամբ Կազմակերպության նախագահ Էլիզաբեթ Պետրոսյանին է ուղարկել ծանուցում՝ իրավաբանական անձի անունից կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելու զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ խախտման վերաբերյալ՝ հրավիրելով վերջինիս Հանձնաժողով՝ ծանուցումը ստանալուն հաջորդող 3-րդ աշխատանքային օրը՝ ժամը 15:30-ին՝ մասնակցելու Օրենսգրքի 189.21-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված վարչական իրավախախտման հատկանիշներով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելուն:

1.6 2024 թվականի սեպտեմբերի 23-ին Էլիզաբեթ Պետրոսյանի ներկայացուցիչ Արամ Պապոյանի ներկայությամբ կազմվել է թիվ ՎԻՎ/656/2024 արձանագրությունը՝

Օրենսգրքի 189.21-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված իրավախախտման հատկանիշներով:1.7 Հանձնաժողովի կողմից 2024 թվականի սեպտեմբերի 25-ի թիվ 01/3123-2024 գրությամբ էլիզաբեթ Պետրոսյանին է ուղարկվել 2024 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ժամը՝ 15:00-ին նշանակված, Օրենսգրքի 189.21-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությանը մասնակցելու մասին ծանուցագիր:1.8 Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության տեղի և ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցված էլիզաբեթ Պետրոսյանի բացակայությամբ 2024 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ժամը 15:00-ին տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննություն:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշում ու պարզաբանումներ

Սույն վարույթի շրջանակներում էլիզաբեթ Պետրոսյանի ներկայացուցիչ Արամ Պապոյանի կողմից ներկայացվել են պարզաբանումներ առ այն, որ «Հանրային դիվանդագիտություն» կազմակերպությունը հանդիսանում է բարեգործական հասարակական կազմակերպություն, որը համաձայն օրենսդրության և իր գործունեությունը կարգավորող կանոնադրության՝ չի հանդիսանում շահույթ հետապնդող ընկերություն: Այս համատեքստում պայմանագիրը Կազմակերպության կողմից դիտարկվել է մեկ այլ համատեքստում: Այսինքն, պայմանագիրը կնքել են բարեգործական ընկերության հետ անհատույց և պայմանագրի գործողությունը սահմանված է եղել ընդամենը կես ամիս: Եթե, այնուամենայնիվ, անկախ աուդիտ իրականացնող ընկերությունը ստուգման ընթացքում գտնի, որ իրենց կողմից խախտում է իրականացվել, ապա հույս ունեն, որ այդ արձանագրումը չի առաջացնի որևէ նյութական հետևանք, քանի որ այդ տարածքի բնեղեն արժեքը կազմում է 29,485 ՀՀ դրամ, որը օրենսդրության տեսանկյունից չի կարող դիտարկվել որպես խոշոր չափ, հետևաբար՝ առաջացնել նաև որևէ բացասական հետևանք:

III. Գործի քննության ընթացքում հաստատված հանգամանքները

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է թիվ ՎԻՎ/300/2024 գործում առկա նյութերը, Կուսակցության Տարեկան հաշվետվությամբ ներկայացված տվյալները՝ համադրելով դրանք Կուսակցության բանկային հաշիվների քաղվածքների հետ և հաշվի առնելով Աուդիտորական եզրակացությամբ հայտնաբերված առերևույթ խախտումները՝ կատարել հանգամանքների քննություն, որի արդյունքում հաստատված է համարում.

3.1 2022 թվականի ընթացքում «Հանրային Դիվանագիտություն» Բարեգործական հասարակական կազմակերպության անունից Կուսակցությանը կատարվել է անշարժ գույքի անհատույց օգտագործման իրավունքի տեսքով բնեղեն նվիրատվություն՝ 29,485 ՀՀ դրամի(չթույլատրված նվիրատվություն):

3.2 Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի էլեկտրոնային միասնական գրանցամատյանում առկա տվյալների համաձայն՝ Էլիզաբեթ Պետրոսյանը հաշվետու ժամանակահատվածում հանդիսացել է Կազմակերպության նախագահ:

IV. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները

4.1 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի գործառույթներն են՝ «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով կուսակցությունների ընթացիկ ֆինանսական գործունեության նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը, ներառյալ՝ կուսակցությունների ֆինանսական միջոցների աղբյուրների և ծախսերի, ինչպես նաև գույքի մասին տարեկան հաշվետվությունների (այսուհետ՝ կուսակցությունների տարեկան հաշվետվություններ) ներկայացման պահանջների պահպանման և դրանցում առկա տեղեկատվության և տվյալների արժանահավատության և ամբողջականության ստուգումը:

4.2 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 27-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը ստուգում է կուսակցությունների տարեկան հաշվետվությունների ներկայացման պահանջների պահպանումը և դրանցում առկա տեղեկատվության և տվյալների արժանահավատությունն ու ամբողջականությունը:

4.3 Սահմանադրական օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Կուսակցությունների ընթացիկ ֆինանսական գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունը, ներառյալ՝ կուսակցությունների տարեկան հաշվետվության ստուգումն իրականացնում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը՝ սույն օրենքով և «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

4.4 Սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Կուսակցություններն իրավունք ունեն գույքի, այդ թվում՝ դրամական միջոցների, ներառյալ՝ փոխառությունների, երրորդ անձի կողմից կուսակցության պարտքը մարելու, պարտատիրոջ կողմից կուսակցության պարտքը ներելու, ինչպես նաև կուսակցության օգտին կատարվող այլ գործունեության տեսքով նվիրատվություններ ստանալու ֆիզիկական անձանցից, **բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքերի:**

4.5 Սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 1.1-ին մասի համաձայն՝ նվիրատվություն են համարվում նաև կուսակցության օգտին անհատույց աշխատանքների կատարումը, ծառայությունների մատուցումը, կուսակցությանը սեփականության իրավունքով գույքի փոխանցումը, օգտագործման հանձնումը կամ նույն կամ համանման ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների համար գործող շուկայական արժեքից էականորեն ցածր գնով կուսակցության օգտին աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման կամ կուսակցությանը սեփականության իրավունքով գույքի փոխանցման կամ **վարձակալության հանձնելու հետևանքով կուսակցության մոտ ձևավորված խնայողությունը (բնեղենով նվիրատվությունը):** Գործող շուկայական արժեքից տարբերվող գինը համարվում է էականորեն ցածր, եթե այն գործող շուկայական արժեքից տարբերվում է նվազագույնը քսան տոկոսը գերազանցող չափով:

4.6 Սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ նվիրատվություններ չեն թույլատրվում (...), **ցանկացած տեսակի իրավաբանական անձանցից**, այդ թվում՝ օտարերկրյա իրավաբանական անձանցից և միջազգային կազմակերպություններից, (...):

4.7 Օրենսգրքի 189.21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ **իրավաբանական անձի անունից կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելը**՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվիրատվության գումարի չափով:

4.8 Օրենսգրքի 14-րդ հոդվածի համաձայն՝ պաշտոնատար անձինք ենթակա են վարչական պատասխանատվության այնպիսի վարչական իրավախախտումների համար, որոնք կապված են կառավարման կարգի, պետական ու հասարակական կարգի, բնության, բնակչության առողջության պահպանության ոլորտում սահմանված կանոնները և մյուս այն կանոնները չպահպանելու հետ, որոնց կատարման ապահովումը մտնում է նրանց պաշտոնական պարտականությունների մեջ:

4.9 Օրենսգրքի 244.17-րդ հոդվածի համաձայն՝ Սույն օրենսգրքի 166.1-ին, 169.28-րդ, 169.31-րդ, 189.13-րդ, 189.14-րդ, 189.15-րդ, 189.16-րդ, 189.19-189.24-րդ, 206.14-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և վարչական տույժեր է նշանակում Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:

4.10 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.11 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Հանձնաժողովը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի արդյունքում ընդունում է որոշումներ, որոնք կարող են բողոքարկվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան՝ դատական կարգով:

4.12 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.13 Օրենսգրքի 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.14 Օրենսգրքի 275-րդ հոդվածի համաձայն՝ Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննության նախապատրաստելիս մարմինը (պաշտոնատար անձը) լուծում է հետևյալ հարցերը՝

- 1) տվյալ գործի քննությունը վերաբերում է, արդյոք, իր իրավասությանը.
- 2) ճիշտ են կազմվել, արդյոք, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի արձանագրությունը և մյուս նյութերը.
- 3) գործի քննությանը մասնակցող անձինք ծանուցվել են, արդյոք, դրա քննության ժամանակի և տեղի մասին.
- 4) պահանջվել են, արդյոք, անհրաժեշտ լրացուցիչ նյութեր.
- 5) վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի, տուժողի, օրինական ներկայացուցիչների, փաստաբանի միջնորդությունների մասին:

4.15 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարճելու մասին: Գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում ընդունվում է նաև բանավոր դիտողություն հայտարարելու դեպքում:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված դրույթը նպատակ է հետապնդում ապահովել հաշվետու տարվա ընթացքում Կուսակցության ֆինանսական միջոցների և ծախսերի վերաբերյալ հանրային հաշվետվողականությունն ու հրապարակայնությունը, կոռուպցիոն ռիսկերից զերծ գործունեությունը, ինչպես նաև **բոլոր կուսակցությունների համար հավասար հնարավորությունների և կուսակցությունների ֆինանսական խոցելիության նվազեցման երաշխիքների ապահովումը**: Ցանկացած տեսակի իրավաբանական անձանցից մուտքերը սահմանափակելով Օրենսդիրը նպատակ է ունեցել բացառել քաղաքականության մեջ բիզնեսի հնարավոր ազդեցությունները: Այս առումով, իրավաբանական անձանց կողմից նվիրատվությունների, այդ թվում՝ բնեղենով նվիրատվությունների արգելքն արդյունավետ միջոց է բիզնեսի ազդեցությունը քաղաքականության վրա սահմանափակելու համար: Որոշակի խմբային կամ կորպորատիվ շահերից կուսակցությունների կախվածությունը բացառելու նպատակով Օրենսդիրը սահմանել է ցանկացած տեսակի իրավաբանական անձանցից նվիրատվությունների արգելք, այդ թվում՝ օտարերկյա իրավաբանական անձանցից և միջազգային կազմակերպություններից:

Նշված դրույթը նպատակ է հետապնդում վերացնել կոռուպցիոն այնպիսի ռիսկեր, ինչպիսիք են, օրինակ, կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամի կողմից օրենքով սահմանված չափը գերազանցող կամ օրենքով չթույլատրված նվիրատվության ներգրավումը:

Հարկ է ընդգծել, որ Օրենսդրի կողմից նման կարգավորումների՝ սահմանադրական օրենքով ամրագրումն ինքնանպատակ չէ և միտված է կարգավորելու կուսակցությունների մուտքերը՝ կանխելու կուսակցությունների կախվածությունը ցանկացած տեսակի իրավաբանական անձանցից, նպաստելու կուսակցությունների միջև ավելի հավասար պայմանների ապահովմանը, սահմանափակելու կուսակցությունների վրա անտեղի ազդեցությունը, խթանելով արդարությունը և նվազեցնելով կոռուպցիայի ռիսկը, իսկ իրավաբանական անձանցից նվիրատվությունների անմիջական արգելքի միջոցով Օրենսդիրը նպատակ է ունեցել նպաստել քաղաքական ֆինանսավորման հաշվետվողականությանն ու հրապարակայնությանը: Նման կարգավորումների

պայմաններում սահմանափակվում են իրավաբանական անձանց ներդրումները, ինչը խթանում է քաղաքական գործընթացներում լայն հասարակության ավելի մեծ ներգրավվածությունը և մասնակցությունը: Յանկացած տեսակի իրավաբանական անձանցից կուսակցություններին նվիրատվություններ կատարելն օրենսդրությամբ արգելելու հիմքում դրված է քաղաքական գործընթացների վրա իրավաբանական անձանց ազդեցությունը չեզոքացնելու օրենսդրի նպատակը, քանի որ իրավաբանական անձինք հաճախ ունենում են զգալի ֆինանսական ռեսուրսներ, որոնք քաղաքականության մեջ օգտագործվելիս հանրային շահի փոխարեն հանգեցնում են այդ կազմակերպությունների շահերի սպասարկմանը: Բացի այդ, վերը նշված կարգավորման արդյունքում ապահովվում է, որ կուսակցություններն ավելի շատ ակնկալեն անհատների՝ ֆիզիկական անձանց աջակցությանը, ինչը ենթադրում է հանրության աջակցություն կուսակցության վարած քաղաքականությանը կամ գաղափարախոսությանը: Մյուս կողմից, վերը նշված արգելքների բացակայության պայմաններում հասարակությունն ընկալում է, որ կուսակցությունները մեծապես ֆինանսավորվում են իրավաբանական անձանց կողմից, ինչն էլ, իր հերթին, կարող է խաթարել վստահությունը քաղաքական համակարգի նկատմամբ:

Միաժամանակ, իրավաբանական անձանց կողմից նվիրատվությունները կարող են հանգեցնել արտոնյալ վերաբերմունքի կամ քաղաքական որոշումների վրա ազդեցության ակնկալիքների և վերը նշված նորմով մեղմվում են նման ռիսկերը:

Խախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցը որոշելու համար Հանձնաժողովը գտնում է, որ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել, արդյո՞ք տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ էական է խախտման (արարքի) որակական կողմը:

Արարքի որակական կողմը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել՝ արդյոք արարքը կարող է պարունակել Օրենսգրքով սահմանված արարքի հատկանիշներ և այնպիսի էական վնաս չի պատճառել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանը, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը կդիտարկվի համաչափ:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 21-րդ հոդվածը սահմանել է, որ եթե կատարված վարչական իրավախախտումը նվազ նշանակություն ունի, գործը վճռելու համար լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կարող է խախտողին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և բավարարվել բանավոր դիտողությամբ:

Արարքի նվազ նշանակությունը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ թեև ձևականորեն արարքը կարող է պարունակել Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքով սահմանված արարքի հատկանիշներ, սակայն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանն այնպիսի էական վնաս չի պատճառվել, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը դիտարկվի համաչափ:

Նվազ նշանակությունը կիրառելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել խախտման բնույթը, դրա որակական կողմը, ինչպես նաև խախտում թույլ տված անձի վերաբերմունքը խախտման նկատմամբ:

Հանձնաժողովն իր կողմից կայացված թիվ ՎԻՎ/267/2024 վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործով նվազ նշանակության է որակել այն դեպքը, երբ չթույլատրված նվիրատվության չափը (29.485 ՀՀ դրամ) չի գերազանցել Օրենսգրքի 189.16-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված իրավախախտումների գործերով նշանակվող տուգանքի նվազագույն չափը (100,000-150,000 ՀՀ դրամ), ինչպես նաև մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության օրվա ավարտը կուսակցության կողմից վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությամբ հաստատված 29,485 (քսանինը հազար չորս հարյուր ութսունհինգ) ՀՀ դրամ՝ օրենքով սահմանված չթույլատրված նվիրատվությունը պետական բյուջե վերադարձնելու փաստը վկայող ապացույցը ներկայացնելու արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրել է, որ վերոնշյալ հանգամանքների **համակցությամբ** պայմանավորված՝ նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների էությունը չի խաթարվել:

Հանձնաժողովը, կարևորելով հանրային շահի գերակայությունը, Օրենսգրքի 189.16-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի քննության արդյունքներով էական է համարել նվիրատվության՝ նույն հոդվածով

սահմանված սանկցիայի նվազագույն չափը չգերազանցելու, ինչպես նաև չթույլատրված նվիրատվությունը պետական բյուջե վերադարձված լինելու հանգամանքների համակցությունը: Ուստի, սույն դեպքում, Օրենսգրքի 189.21-րդ հոդվածով նախատեսված իրավախախտման գործը վճռելու համար Հանձնաժողովը հարկ է համարում անդրադառնալ սույն գործով արարքը նվազ նշանակություն որակելու հիմքերի առկայությանը՝ Օրենսգրքի 189.16-րդ հոդվածով նախատեսված իրավախախտման արդյունքներով կայացված Հանձնաժողովի որոշումների հիմնավորումների և պատճառաբանությունների հաշվառմամբ, այսպես.

Օրենսդիրը Սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 8.1-ին մասով նախատեսել է, որ եթե նվիրատվությունն ստացվել է նույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված չթույլատրված աղբյուրներից, ապա կուսակցությունը պարտավոր է ստանալուց հետո՝ երկու շաբաթվա ընթացքում, նվիրատվությունը, նվիրատվությանը համարժեք դրամական գումարը կամ նվիրատվության սահմանված չափը գերազանցող դրամական գումարը փոխանցել պետական բյուջե, հակառակ դեպքում՝ կարձանագրվի Կուսակցության կողմից Օրենսգրքի 189.16-րդ հոդվածով նախատեսված իրավախախտում: Նշվածից հետևում է, որ բոլոր այն դեպքերում, երբ հնարավոր իրավախախտումը վերաբերում է կուսակցությանը, ապա կուսակցությունը օրենսդրորեն ապահովված է նշված իրավախախտման առնչությամբ վարքագիծն ուղղելու հնարավորությամբ, այն է՝ օրենսդրորեն սահմանված ժամկետներից ավելի ուշ ժամկետներում օրենքով չթույլատրված նվիրատվությունը պետական բյուջե վերադարձնելու իրավական հնարավորությամբ:

Մինչդեռ, բոլոր այն դեպքերում, երբ իրավախախտման սուբյեկտ է հանդիսանում Սահմանադրական օրենքով նախատեսված՝ նվիրատվության չթույլատրված աղբյուր հանդիսացող սուբյեկտը (տվյալ դեպքում՝ իրավաբանական անձը), ապա ստեղծվում է մի իրավիճակ, որ օրենսդրական կարգավորումներով բացակայում է չթույլատրված նվիրատվությունների փոխանցման դեպքում դրան հաջորդող որևէ գործողության կատարումը չթույլատրված աղբյուր հանդիսացող սուբյեկտի կողմից, որը կարող է գնահատվել որպես սուբյեկտի կողմից իր իրավախախտ վարքագծի ուղղում:

Այլ կերպ՝ Օրենսդրի կողմից սահմանված գործող իրավակարգավորումներով հնարավորություն է ընձեռնվում կուսակցություններին ուղղելու իրենց վարքագիծը, մինչդեռ իրավաբանական անձանց կողմից իրականացվող նվիրատվությունների դեպքում, առկա չէ հնարավորություն փոխանցելու կամ վերադարձնելու չթույլատրված նվիրատվությունը պետական բյուջե, որպիսի պարագայում Հանձնաժողովը գտնում է, որ սահմանափակվում է իրավաբանական անձանց կողմից ինչ-որ կերպ վարքագիծը ուղղելու իրավական հնարավորությունը:

Հիմք ընդունելով վերոնշյալ հիմնավորումները, ինչպես նաև հաշվի առնելով Օրենսդրի կողմից հետապնդվող նպատակները՝ ապահովելու կուսակցությունների հանրային հաշվետվողականության, վերջինիս հանրային գործունեության նկատմամբ վստահության, կոռուպցիոն ռիսկերից զերծ գործունեության առնչությամբ, Հանձնաժողովը հարկ է համարում անդրադառնալ Օրենսգրքի 189.21-րդ հոդվածով սահմանված իրավախախտման պարագայում այն նվազ նշանակություն որակելու համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքին, որը տվյալ պարագայում հանդիսանում է Սահմանադրական օրենքով նախատեսված՝ չթույլատրված աղբյուր հանդիսացող սուբյեկտի կողմից, սույն դեպքում՝ իրավաբանական անձի կողմից, Օրենսգրքի 189.16-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված սանկցիայի նվազագույն չափի՝ 100.000 ՀՀ դրամի սահմանաչափը չգերազանցող գումարի չափով նվիրատվության կատարումը:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ վերոնշյալ էական հանգամանքի հաշվառմամբ, սույն դեպքում դրսևորված իրավախախտումը այնպիսի հանրային վտանգավորություն չի ներկայացնում, որի արդյունքում էական վնաս կպատճառվի իրավաբանական անձանց կողմից կուսակցություններին նվիրատվություններ կատարելու բացարձակ արգելք սահմանող պահանջները կանոնակարգող իրավահարաբերություններին և կխաթարվի իրավաբանական անձանց կողմից կուսակցություններին իրականացվող նվիրատվությունների միջոցով վերջիններիս նկատմամբ հնարավոր ազդեցության չեզոքացումը կանխարգելելու կամ բացառելու օրենսդրի իրավաչափ նպատակը:

Ամփոփելով ամբողջ վերոնշյալը, սույն գործով խախտման (արարքի) որակական կողմը գնահատելիս **Հանձնաժողովն էական է համարում այն հանգամանքը, որ**

Ընկերության անունից Կուսակցությանը կատարված նվիրատվության չափը չի գերազանցում 100,000 ՀՀ դրամը, ուստի Հանձնաժողովը հաստատված է համարում, որ սույն գործով 26,101 ՀՀ դրամի չափով նվիրատվություն կատարելու արարքով, այն է՝ Օրենսգրքի 189.21-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված վարչական իրավախախտմամբ, չի խաթարվել նշված նորմով Օրենսդրի կողմից հետապնդվող նպատակն ու նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների էությունը:

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 22-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 282-րդ հոդվածի 2-րդ կետով և 283-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Հանրային Դիվանագիտություն» բարեգործական հասարակական կազմակերպության անունից «Վերածնվող Հայաստան» կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելու համար Կազմակերպության նախագահ Էլիզաբեթ Պետրոսյանին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և հայտարարել բանավոր դիտողություն՝ կարճելով թիվ ՎԻՎ/300/2024 վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Էլիզաբեթ Պետրոսյանին այն սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝

ՄԱՐԻԱՄ ԳԱԼՍՅԱՆ